

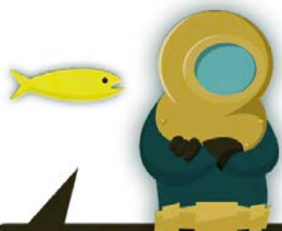


# Model for udvikling af interkulturel sensitivitet

... for AFS & venner

Model for udvikling af interkulturel sensitivitet (på engelsk, Developmental Model of Intercultural Sensitivity, DMIS) blev udviklet af Milton J. Bennett til at forklare folks reaktioner når de møder kulturforskelle. Bennett observerede at individer håndterer kulturelle forskelligheder på en forudsigelig måde, som kan opdeles i seks udviklingsfaser. Hver fase bygger på den foregående.

## 1. Benægtelse



Jeg ser  
overhovedet  
ingen forskelle.

Mennesker som er i **Benægtelse** er ikke bevidste om kulturelle forskelligheder. De ved hvordan tingene fungerer i deres egen kultur og formoder at det foregår nogenlunde ens andre steder og blandt andre grupper. Siden mennesker i dette stadie går ud fra at kulturelle forskelligheder ikke eksisterer, er de generelt ikke interesseret i emnet *kultur*.

### Typiske udsagn fra folk i Benægtelsesfasen er:

"Alle storbyer er ens - en masse bygninger, alt for mange biler og 7-Elevens."

"Jeg har aldrig haft meget kontakt med andre kulturer og emnet interesserer mig ikke."

## 2. Forsvar

I **Forsvar** bliver individet bevidst om kulturelle forskelle, som ofte virker truende eller intimiderende. For dem, der er i Forsvarsfasen, bliver verden delt op i et "os" og et "dem". Der er to former for Forsvar. Det ene er at "os" bliver opfattet som bedre end "dem". I den anden type af forsvar er forholdet byttet om, og individet beundrer den anden kultur og ser sin egen som underlegen.

### Typiske udsagn fra folk i Forsvarsstadiet er:

"Når man tager til et andet land, indser man hvor godt ens eget land er."

"Folk derhjemme gør mig pinlig berørt, så jeg bruger al min tid med folk fra mit værtsland."



Jeg se vores  
forskelligheder,  
men kan ikke lide  
dem. Min kultur er  
bedre.

Jeg ser vores  
forskelligheder, jeg  
kan godt lide dem  
- og din kultur er  
bedre end min

### 3. Minimering



I **Minimering** tror individet på, at eftersom vi alle er mennesker, er vi alle fundamentalt ens. For individer i Minimeringsfasen er forskelligheder ligegyldige, fordi det, der virkelig betyder noget, er, at vi først og fremmest er mennesker og derfor har de samme følelser, håb og behov. Individet handler efter princippet: Behandl andre som du gerne vil have andre behandler dig.

#### Typiske udsagn fra folk i Minimeringsfasen:

”Nøglen til at være sammen med folk fra andre kulturer er at være autentisk og ærlig.”

”Traditionerne er anderledes, men når du virkelig lærer folk at kende, forstår du at de i bund og grund er ligesom os.”

### 4. ACCEPT

Mennesker i **Accept** anerkender at der er signifikante forskelle mellem mennesker fra forskellige kulturer og accepterer såvel som respekterer disse forskelle. Individer i denne fase føler sig dog stadig usikre på hvordan de skal håndtere forskellene.

#### Typiske udsagn fra folk i Acceptfasen er:

”Nogle gange bliver jeg forvirret over det at andre kulturer har andre værdier, og det med at vise respekt, men samtidig holde fast i mine egne personlige værdier.”

“Jeg ved at min værtsfamilie og jeg har haft mange forskellige livserfaringer, men vi lærer at leve sammen.



### 5. TILPASNING



I **Tilpasningsfasen** har individet opnået kompetencen og erfaringen der faktisk skal til for at kunne håndtere kulturelle forskelle. Man er nu i stand til at tilpasse sin måde at interagere og kommunikere på samt at tilpasse sig til de normer, der er i andre kulturer. Man er afslappet med at interagere med folk, der har andre værdier og overbevisninger. Kultur bliver nu set som en dynamisk størrelse, der bliver skabt mellem mennesker mere end noget man besidder. I denne fase har individet udviklet kulturel empati og følger princippet: Behandl andre som de gerne vil behandles.

#### Typiske udsagn for folk i tilpasningsfasen:

”Jeg kan som regel se situationer fra flere forskellige kulturelle perspektiver.”

”Jeg hilser på folk fra min kultur og fra min værtslands kultur på forskellige måder og med tanke på hvordan forskellige kulturer viser respekt.”

## 6. INTEGRATION

**Integrationsfasen** er relateret til ens kulturelle identitet. I Integration har man udviklet en følelse af at tilhøre to eller flere kulturgrupper. Man føler sig godt tilpas med kulturel relativitet og man er i stand til at bedømme hvad der er den rigtige reaktion i en given kontekst.



Jeg er i stand til helt at integrere mig i to forskellige kulturer

### Typiske udsagn fra folk i denne fase:

”Jeg kan som regel se situationer fra flere forskellige kulturelle perspektiver og jeg føler mig godt tilpas, når jeg gør det.”

“Jeg kan godt lide at deltage 100 % i mine to kulturer.”

## Model for udvikling af interkulturel sensitivitet (DMIS) . . .

. . . kan også tilbyde en ramme for hvordan man støtter individer i udviklingen af interkulturel sensitivitet og kompetence. Milton J. Bennett har sammen med Janet M. Bennett identificeret nøgle-udviklingsopgaver som individer i hver fase konfronteres med og må løse for at komme videre til næste fase:

- I **Benægtelsesfasen** må individet lære at anerkende eksistensen af kulturelle forskelle.
- I **Forsvarsfasen** kan individet formindske sit polariserede perspektiv ved at lægge vægt på det fællesmenneskelige og ligheder i forhold til behov og følelser.
- I **Minimeringsfasen** har mennesket brug for at udvikle kulturel selvbevidsthed og lære at selv om der er ligheder mellem kulturer, er der også en masse forskelle.
- I **Acceptfasen** må individet forfine sin analyse af kulturelle modsætninger ved at fokusere på kulturforskelle og øve sig i at skifte frem og tilbage mellem kulturelle referencerammer.
- I **Tilpasningsfasen** skal individets evne til at kunne referere til sin kulturelle referenceramme perfektioneres, og evnen til at føle empati for andre skal forstærkes.

DMIS kan hjælpe os til bedre at forstå vores programdeltageres behov og til at udforme aktiviteter for dem, således at de kan udvikle deres interkulturelle kompetence og derved give dem mulighed for at interagere vellykket i den multikulturelle verden vi lever i.

### Model for udvikling af interkulturel sensibilitet (DMIS)

- ☑ beskriver folks reaktioner på kulturforskelle
- ☑ har seks faser: Benægtelse, Forsvar, Minimering, Accept og Intergration
- ☑ kan hjælpe os til bedre at forstå og understøtte udvikling af interkulturel sensitivitet

For mere teoretisk & praktisk information:  
Janet & Milton Bennett (1998):  
Developing Intercultural Competence: A Reader